

אור דוד

מקדש לע"נ הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו	גיליון מספר	יציאת שבת			כניסת שבת			כרשת שבוע
		מצפה רמון	יבנה	ירושלים	מצפה רמון	יבנה	ירושלים	
	28	17:32	17:30	17:28	16:27	16:29	16:13	וארא

אורות הפרשה – הרב נאור מאיר גנון שליט"א.

במסכת מועד קטן דף כה' עמ' ב' מובא הספד על רב המנונא וכך נאמר בחלק מההספד: "קצף על עולמו וחמס ממנו נפשות ושמח בהם ככלה חדשה, רוכב ערבות שש ושמח בבא אליו נפש נקי וצדיק", והמשמעות היא שהצדיקים נפטרים בגלל עוונות הדור ומכפרים בשבילנו ולמרות הצער בחטאי הדור ה' שמח בנשמתם הזכה הבאה אליו כחתן השמח בכלה. הקב"ה שמח כעת וכן גם הצדיקים שנשמתם מגיעה למקום עליון אך אנו בצער על עזיבתם אותנו. בתחילת פרשתנו כתוב ש-ה' מזכיר את האבות הקדושים למשה רבינו ושזכותם עומדת לפניו בהצלת ישראל ממצרים. כשמשה שואל את ה' מה לומר לעם ישראל אם ישאלו מה שמו של ה' ששלח אותך, כותב רש"י שה' אמר למשה: "חבל על דאבדין ולא משתכחין" שהאבות לא שאלו שאלות אלו אלא פשוט שמעו לשליחות ה'. אומר האדמו"ר מפיאסצנא הי"ד בספרו "אש קודש" שכתב בשואה שבזכות הזכרון של האבות מתעוררים הרחמים לגאול את ישראל ממצרים. כך גם בימינו נאספו השבוע 3 צדיקים: הרב קניג מצפת, מגדולי רבני ברסלב. הרב עזריה בסיס הרב של ראש העין, תלמיד חכם עצום, והרב אלישע וישליצקי שנלקח השבוע מאיתנו ועוד אין אנו מעכלים, תלמיד חכם עצום, רב במכון מאיר, בעל ענווה מיוחדת שפעל רבות למען עם ישראל. יהי רצון שיליצו יושר בעדנו לגאולתנו השלמה והקב"ה יאמר די לצרותינו "ובלע המות לנצח ומחה ה' אלוקים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר". אין להתייחס אלא להתחזק בתורה ומצוות ובע"ה נזכה לבשורות טובות ושבת שלום:-)

דבר בעיתו מה טוב – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

א' שבט: א אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערב מול סוף בין פאכן ובין תפל ולבן וחרצת ודי זהב: ב אחד עשר יום מחרב דרך הר שעיר עד קדש ברנע: ג ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש באחד לחדש דבר משה אל בני ישראל ככל אשר צוה יהוה אתו אלהם: ד אחרי הכתו את סיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון ואת עוג מלך הבשן אשר יושב בעשתרת באדרעי: ה בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את התוכה הזאת לאמר: ו יהוה אלהינו דבר אלינו בחרב לאמר רב לכם שבת בחר הזה: ז פנו וסעו לכם ובאו הר האמרי ואל כל שכניו בערבה בחר ובשפלה ובנגב ובחוף הים ארץ הפנעני והלבנון עד הנקרה הגדל נהר פרת: ח ראה נתתי לפניכם את הארץ באו ורשו את הארץ אשר נשבע יהוה לאבותיכם לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם:

(פסוק ג)

(דברים א, א-?)

מר"ן **בן איש חי** – פרשת וארא שנה שניה.

א. מאחר דצידה אסורה בשבת והיא מאב מלאכות, לפיכך אם הפריח העוף עד שהכניסו לבית שחלונותיו סתומים או לביבר מקורה וסתום מכל צד ונעל בפניה, או שרדף אחר חיה עד שהכניסה לבית או לחצר וכיוצא ונעל בפניה, חייב מן התורה; ומיהו, אינו חייב מן התורה אלא בהיכא דאין הבית גדול כל כך, והרי הוא יכול לתפוס החיה או העוף בנקל במרוצה אחת, ואינו צריך לבקש תחבולות כדי לתפסו; אבל אם הבית גדול כל כך שאינו יכול להגיע ולתפוס העוף במרוצה אחת מפני שנשמטין ממנו, וצריך לרוץ אחריהם בתוך הבית ריצה שנית או שלישית, הרי אלו מחוסרים צידה ופטור מן התורה, אבל מדרבנן אסור בכל גוונא.

ב. הצד דבר שאינו מחוסר צידה, כגון צד צבי חגר או חולה מחמת עייפות, שהוא יגע ואינו יכול לזוז ממקומו, פטור מן התורה, אבל אסור מדרבנן; אך הצד צבי ישן או סומא או חולה מחמת חום שנולד בגופו, חייב, מפני שהם עשויים להשמט כשמרגישים ידי-אדם, ומחוסרי צידה הם.

ג. צבי ועוף שנכנס לחדר וכיוצא, ונעל בפניו, חייב; ואם נעלו שניים, פטורין מן התורה וחייבים מדרבנן. ואם לא היה יכול אחד לנעלו ונעלו שניים, חייבין מן התורה. ואם היו הצבי או העוף בחדר והיה הדלת סגור, מותר לכתחילה לנעול במנעול, דמאחר שהדלת סגור אין יכול לברוח, והרי הם שמורים ועומדים, ובמנעול הוא מוסיף שמירה, ואין בזה משום צידה.

ד. מי שהיה לו צבי קשור בביתו, מותר לנעול הדלת בפניו כדי להוסיף שמירה על שמירתו, כי מאחר שהיה הצבי קשור - ניצוד ועומד הוא. ואם אחר שנעל הדלת נותר הצבי מקשירתו, דנמצא עתה ניצוד ושמור מכוח הדלת, אין מחייבים אותו לפתוח הדלת כדי לבטל שמירתו, מפני שבשעה שנעל, בהיתר נעל, ואין עתה עושה כלום. וכן מי שנעל ביתו לשמרו והיה עוף או צבי בתוכו, והוא לא היה יודע כלל שיש שם עוף או צבי, ואחר שנעל נודע לו - אין מחייבין אותו לפתוח הדלת, אלא יישאר נעול עד חשיכה, כדי שיבוא ויטול הצבי או העוף משם; והטעם - מפני שכאשר נעל, בהיתר נעל, שלא היה יודע שיש צבי או עוף; אבל אם היה יודע שיש צבי ועוף ובא לסגור הדלת, אסור, אע"פ שאין מתכוון לצוד אותם, אלא כוונתו לשמור ביתו - מאחר כי בוודאי ניצוד.

ה. החתול, דינה כשאר חיה ואסור לצוד אותה. ואם נכנסה לחדר, אסור לסגור הפתח עד שיוציאנה משם אם יודע שהיא שם, אע"ג דאינו מתכוון לצודה, וגם אינו רוצה בצידתה שאין לו צורך בזה כלל, עם כל זה אסור אם הוא יודע שהיא שם. על-כן פה עירנו בגדאד דשכיחי חתולים הרבה בבתיים, צריכין להיזהר בדבר זה מאד - דאם נכנס לחדר ולכל מקום שיש לו פתח לנעלו ורואה שיש שם חתול, לא ינעל הפתח אלא עד שיוציא החתול משם.

זרע שמשון - פרשת וארא אות יד'.

'ואולם בַּעֲבוּר זֹאת הָעֲמֻדָּתִיךָ בַּעֲבוּר הָרֶאֱתֶיךָ אֶת כְּחִי וּלְמַעַן סֵפֶר שְׁמִי בְּכָל הָאָרֶץ.' (ט ט"ז): קשה מדוע לא אמר ולמען תספר בלשון נוכח לפרעה, וכפי שאמר בתחילת הפסוק בעבור זאת העמדתך, שדיבר אליו לנוכח. וי"ל שאכן בדוקא נקט כן, כי רק לענין הגבורה היה חפץ שיראה פרעה ויכיר את גבורת ה' ואמר לו בעבור הראותך את כוחי, אך לא רצה שפרעה ישבח אותו כי תהלתו בקהל חסידים כתיב (תהלים קמט א), ואין הקב"ה חפץ בקילוסו של רשע שהרי לרשע אמר אלוקים מה לך לספר חקי, ולכך לענין השבח שמשבח במכות דקדק ואמר ולמען ספר שמי בכל הארץ, והיינו שבני ישראל יספרו תהלתו וישבחו אותו ולא פרעה.

עץ החיים - פירוש הסולם על הזוהר, פרשת וארא דפו"י כ"ו ע"א.

עו) ר' חייא ור' יוסי וכו': יום אחד היו ר' חייא ור' יוסי נמצאים לפני ר' שמעון. פתח ר' שמעון, ואמר, גורו לכם מפני חרב כי חמה עונות חרב למען תדעון שדון. שואל, כתוב, גורו לכם מפני חרב, מהו חרב. ומשיב, זהו חרב נוקמת נקם ברית. כי חרב הזו, שהיא המלכות, עומדת להסתכל על מי שמשקר בברית, שהוא יסוד, שכל מי שמשקר בברית, שפוגם אותו בעריות או בשו"ל, חרב זו, היא הנוקמת ממנו נקמה.

עח) הדא הוא דכתיב כי וכו': זהו שכתוב, כי חמה עונות חרב. מהו הטעם, הוא, משום שכל המשקר בברית, מרחיק תאות המלכות לקבל שפע מז"א, ואינו נוטל שפע מי שנוטל, דהיינו היסוד, ואינו נותן למקומו, שהיא המלכות, משום שלא נתעורר אליו מקומו. שהיא המלכות. כי מסבת פגם הברית לוקחה ממנה התאוה לקבל שפע. וכל מי ששומר ברית הזו, הוא גורם לעורר ברית הזו למקומו, שהוא המלכות, ומתברכים העליונים והתחתונים.

אביעה חידות מני קדם - חידון לפרשת "אבן העזר" (שמואל-א' פרקים ד-ז) מקבילה ל-וארא על פי חיבורו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל.

א. כשִׁישָׁרְאֵל יֵצְאוּ לִקְרֹאת פְּלִשְׁתִּים
הֵיכָן יִשְׂרָאֵל הֵיוּ חֲזֹנִים

ב. אִיזָה אִישׁ בָּא מִהַמְעָרְכָה
מִדִּי קְרוּעִים וְעַל רֹאשׁוֹ אֲדָמָה

ג. לֹאִיזוּ עֵיר שְׁלָחוּ אֶת הָאֲרוֹן
אֲחֵרֵי שֶׁהָכָה אֶת הָאֲשֻׁדִּימִים וְאֶת דָּגוֹן

ד. מִי נָפַל לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹקִים
וְהוּא הָיָה אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים

ה. מִה עָשָׂה לַפְּרָעָה הָאֱלֹקִים
כִּי הִכְבִּיד אֶת לִבּוֹ, הוּא וְהַמִּצְרִיִּים

ו. כִּיצַד כָּתוּב שֶׁהַפְּרוּת הִלְכוּ
בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ וְגַעַן

שְׁבַת שְׁלוֹם

לתגובות, הקדשות והערות: or.david.way@gmail.com

פתרונות לגליון הקודם: אֲלֻכָּהּ, בַּעֲזֵי אֲמַתְךָ, גְּמֻלָּה אוֹתוֹ, דְּבָרִים רַעִים, הֵיכָל ה', וִירֵם מוֹקֵדֶשׁ לְהַצְלַחַת: נָאוֹר מֵאִיר בֶּן אֶסְתֵּר וְרַעֲיִיתוֹ, אֲוִירָאֵל בֶּן אֲלִישֶׁבַע חֲפְצֵי וְרַעֲיִיתוֹ.